

DM Forum møde 5.12.2019

Mødelokale: Rendsburggade 14, 9000 Aalborg, lokale 5.127

Deltagere:

Anne Gerdes	Katrine Flindt Holmstrand	Sekretariat	Gæster
Anne Sofie Fink Kjeldgaard	Lene Offersgaard	Anders Conrad	Birte Christensen-Dalsgaard, DIGHUMlab
Asger Væring Larsen	Mareike Buss	Rene Belsø	Frederik Schade, CBS
Bo Bai	Sacha Zurcher	Diba Markus (referent)	Henrik Vetter, KB
Ellen Knudsen	Signe Gadegaard		
Gertrud Stougård Thomsen	Susanne den Boer		
Karsten Kryger Hansen	Thomas Schlichting		
Katrine Düring Davidsen			

Dagsordenspunkt

01 - Godkendelse af dagsorden

Dagsorden blev godkendt uden ændringer.

02 - Godkendelse af referat

Referatet blev godkendt med følgende ændringer: I sætningen "Rapporten vil også komme ind på hvilke processer på institutionerne der udfordrer forskerne mest ift. at bedrive god RDM..." skal 'rapporten' ændres til 'Leverancen'.

Slides fra alle Show&Tell oplæg og dagsordenspunkt 8 'Nyt fra den danske RDA node' findes på https://sciencedata.dk/shared/DM_forum (mappen 'Slides mm fra møde 2019 12 05').

03 - Show&Tell - Continued RDM e-Learning modules v/Signe Gadegaard

Fremstilling af manuskript og mockup gik fint, og gruppen troede at alt var i god gænge, men for 3 uger siden meldte leverandøren ProLearning, at der er for mange rettelser til modulerne, og at de derfor ikke kan levere et produkt. Der er således en konflikt med leverandøren, og status er nu, at der er 3 manuskripter og videoer færdige, men at ProLearning mener at videomateriale mv. er deres. Dialogen med ProLearning fortsættes. Der er forskellige ideer til hvordan produktet kan komme i hus, men der er pt. ikke en færdig plan.

Anders supplerede med at fortælle, at SFU har valgt at forlænge hele DM Forum-bevillingen frem til 30. juni 2020, således at eLearning aktiviteten kan få ro til at lægge en plan og eksekvere den. Alle andre Forum-aktiviteter skal dog fortsat afslutte 31.12.2019 og aflægge regnskab i starten af 2020 som aftalt med DM Forums operatør.

Spørgsmål:

- Kunne være in-house kompetence på universiteterne? Svar: Det er undersøgt, og der er i hvert fald ikke på DTU.
- Kunne AAUs Moodle bruges? Svar: Der skal desværre mere til end en hosting platform - materialet skal først samles i et modul, fx i SCORM-formatet.

Der var stor ros til Katrines styring gennem genvordighederne.

04 - Show&Tell - ESFRI support v/Katrine Korsgaard Vendelboe og Rene Belsø

Rene indledte med at fortælle, at ideen med aktiviteten er at få et indblik i de konkrete udfordringer et forskningsmiljø kan have med at gøre deres data FAIR. Katrine overtog herefter præsentationen.

De primære mål set fra AnaEE side, var læring for deltagerne (forskere fra fire danske universiteter) gennem at gøre 3 datasæt delvist FAIR (primært bestående i at udstyre dem med DOI'er og landingpages) og via dette arbejde forberede sig til en AnaEE FAIR data proces. Håbet er at den danske AnaEE kan blive et "fyrtårn" i den europæiske AnaEE ift. data præsentation.

Aktiviteten viste sig at være udfordrende, også ift. forskernes egen faglighed, fordi de nu skulle lægge sig fast på en fælles terminologi og var tvunget til at blive klogere på de forskellige ontologier relevant inden for forskningsfeltet, bl.a. ICOS (Integrated Carbon Observation System), WMO (World Meteorological organization), FAO (FN Food and Agriculture Organization) og forstå hvordan de kan kombineres.

Udfordringerne var også "lavpraktiske" - af de medvirkende universiteter er der kun KU, der har et repository der kan minte DOI'er, og ERDA har sine begrænsninger - landing pages er mangelfulde, visning af metadata er ikke særlig menneskelæsevenligt, man kan ikke 'gemme' undervejs for senere at gøre metadateringen færdig, og draft state på DOI'erne er ikke en mulighed. Forskergruppen har haft et møde med KUs folk bag ERDA, og havde en meget positiv dialog om de identificerede udfordringer. Slutteligt har AnaEE dog valgt at sætte deres egen "landingpage" op (https://erda.ku.dk/vgrid/AnaEE_DK/). Susanne den Boer supplerede med at fortælle, at KU er i gang med at bygge Dataverse oven på ERDA, og dette forventes at hjælpe processen.

Katrine afrundede med at sige, at baseret på erfaringerne fra aktiviteten, tror hun ikke det bliver så svært at få forskere med på FAIR, når infrastrukturen er der.

05 - Show&Tell - FAIR langtidsbevaring af forskningsdata v/Henrik Vetter (KB Aarhus)

Henrik Vetter opsummerede aktivitetens formål til at handle om at gøre noget for "dem de andre ikke vil lege med" - nemlig dem der ikke har mulighed for at bruge Rigsarkivets bevaringsfunktion, og derfor selv må finde en løsning for langtidsbevaring.

Herefter gennemgik Henrik leverancerne på nuværende tidspunkt: Tekster/artikler på dansk og engelsk, indgåede aftaler hhv. om hosting af indholdet (digitalbevaring.dk), indlejring hos forskningsstøtteenheder, og om vedligehold af indholdet (KB). Dertil nogle flotte illustrationer. Tilbage står at tilpasse tekster til digitalbevaring.dk (Henrik viste eksempel på hvordan indholdet vil blive præsenteret) og lægge teksterne ind - det påbegyndes uge 50.

Spørgsmål/kommentarer:

- Spørgsmål: Code of Conduct(CoC) forpligter jo universiteterne - hvorfor er langsbevaring så et issue? Svar: COC kræver kun 5 år, og ikke alle universiteter synliggør deres data, og det kan være et behov for forskeren.
- Kommentar fra Birte Christensen-Dalsgaard: Vi bør hellere satse på korttidsbevaring. Der er løsninger på AU, men udfordringerne er man skal være op på et vist teknisk niveau for at udnytte dem. Det bliver næppe Rigsarkivet der løser problemerne, for de får næppe mere end 5 % af universiteternes data. Kommentar fra Henrik: Støtten til langtidsbevaring er meget uhomogen - nogle domæner har kontorer der hjælper dem, mens andre ingen støtte har.

06 - Show&Tell - FAIRify humanistiske forskningsdata v/Lene Offersgaard

Lene indledte med at sige, at hun aldrig havde gået ind i denne aktivitet, hvis hun havde vist hvor svært det er at få folk i forskningsmiljøerne til at forstå hvordan man flytter penge fra én konto til en anden på universitetet!

Omdrejningspunktet for aktiviteten er cases der skal illustrere de udfordringer der er ved at FAIRificere data, og forventningerne blev opfyldt til fulde. Et meget eksotisk eksempel er forskeren der har skiftet institution, og finder ud af at han må købe rettighederne til de data han producerede på det tidligere ansættelsessted.

Spørgsmål/kommentarer:

- Anders: Rettigheder synes konstant at være en showstopper - er der ikke mulighed for en "lightweight" rettighedsklarering, hvor man i metadata beskriver rettighederne og hvem der skal kontaktes for at afklare rettighederne? Svar: Det også den overvejelse aktivitetsgruppen er endt på.

07 - Show&Tell - National koordinering af Data Stewardship uddannelse i DK v/Asger Væring Larsen

Mange leverancer er allerede leveret; væsentligst alle analyseresultaterne af de kvalitative og kvantitative undersøgelser og en behovsafklaring - de første resultater blev præsenteret på en data steward konference i oktober, og nu foreligger en skabelon og tidsplan for en endelig rapport der kommer til januar. Herudover har der været oplæg på DeIC konferencen og der er indsendt og godtaget et poster abstract på IDCC 2020 i Dublin, og Michael har deltaget i data steward fokusgrupper i FairIsFair+ European University Association (EUA).

Anbefalingerne bliver overordnet

1. Samarbejde universitetssektor og industri skal etableres for at sikre relevante uddannelser og at de studerende er attraktive
2. Uddannelsen skal understøtte en vifte af kompetencer fra administrator til analytiker og/eller udvikler og "forandringsagent"
3. Data stewards kommer til at fungere i mange sammenhænge og evner og kompetancer skal ikke kun være hardcore tekniske; de skal suppleres af "soft skills" - flair for undervisning, indsigt i fagområder, evnen til at arbejde i teams og projektledelse er også et krav.

Spørgsmål/kommentarer:

- I visionen på KU om Data Stewards ligger også at de skal bære budskaber frem om fx datasikkerhed - det synes ikke at være en del af det aktiviteten har set på?
- Ifm. ideen om data stewards som 'agents of change': Mon ikke der bliver variationer over data stewards - nogle arbejder fx på det politiske niveau, andre vil arbejde mere praktisk med data?
- Er der dialog med uddannelsesudviklingsafdelinger? JA, KU
- Anne Gerdes: IFT. tværgående samarbejde med industrien kunne man tage kontakt til IT-VEST, der pt. er meget interesserede i data management.

Gruppen bag aktiviteten har planer om at lave et Zenodo community for at samle alle projektets leverancer og herigennem gøre mere FAIR. En opfølgning/strategisk fremtidig indsats kunne bl.a. være et data steward/FAIR netværk på tværs af offentlig, akademisk, privat (DK/Norden), Involvering i GO-FAIR Data Steward Competence Centres Implementation Network (DSCC-IN), evt. Carpentries involvering (KUB og evt. andre), opfølgning m. FAIRsFAIR partnere (workshop, forår 2020).

08 - Show&Tell - Praktisk Support V2 v/Lene Offersgaard m.fl.

Aktivitetens omdrejningspunkter var:

1. Datalicenser i praksis
2. Processer der faciliterer RDM og FAIR så tidligt som muligt
3. Kommunikation internt på institutionerne i samspil med RDM kommunikation fra nationale og tværgående initiativer

Delleverancerne under 1) er

- skriftlige arbejder/rapporter, hhv. et resume af nuværende praksis om datalicensering på CBS, KU, SDU, RA, KB
- opsamling af 'good practise' støtte ift. valg af datalicenser (baseret på 10 interviews)

- notat om tildeling af licenser til forskningsdata og et forslag til aftaleskabelon mellem forsker og institution

Alle leverancer fra 1) frindes på på <https://deic.dk/da/datamanagement/aktiviteter/tvaerinstitutionelle>

Fsva. refleksioner om processer der faciliterer RDM og FAIR så tidligt som muligt 2) bliver der tale om "genbrug" af viden fra sidste år (Processer&Org.: RISE for KU og 'Datamanagement by design') og RDA's "researcher engagement" - alt sammen suppleret med erfaringer - fra aktivitetsdeltagernes vinkel på virkeligheden...

Kommunikation internt på institutionerne 3) - fokus på institutionerne har været meget forskellig, og det er der kommet meget vidensdeling ud af, såvel som kommunikationsplaner tilpasset de lokale forhold.

- KU centralt : Ny DM politik på vej clearet af dekangruppen - i den nye politik er fokus flyttet fra ejerskab til rettigheder og pligter!
- AAU : One pagers om fx GDPR, love der styrer brug og disseminering af data, filformater, datasikkerhed, FAIRytale ud i kampagne næste år
- SDU : Information om GDPR. licenser nv. indbygget i RCR kurser, kommunikeret til forskerstøtteenheder, og et SDU netværk af data managere er på vej
- CBS: Igen en rundtur på institutterne - denne gang med mere dybdegående arrangementer (workshops) med udgangspunkt i institut-specifikke cases med RDM udfordringer. Der er afholdt 3 arrangementer og der er nu mange flere der kontakter støtteenheden. Derudover pushes information om RDA - problemet er her at det er svært at finde emner forskere finder relevante.
- AU : Data management er organiseret på fakultetsniveau, men der er en gruppe af RDM manageren der mødes. Der er initiativer for at skubbe noget i gang på overordnet plan. Der er enkelte tekniske løsninger, men de er for svære at bruge for de fleste, så der mangler løsninger - fx kan AU ikke bruge DMPonline (fordi DeIC angiveligt ikke har underskrevet databehandlaftale)

Der skal laves et "inspirationskatalog" med indsigterne opnået gennem de udfordringer institutionerne står i, og de indsatser der forsøges.

Processer der faciliterer RDM og FAIR så tidligt som muligt - denne del er ikke færdigskrevet endnu..

09 - Show&Tell - Den danske RDA node v/Anne Sofie

Der er produceret flot grafisk materiale - roll up og postkort. Noden har præsenteret på DeIC2019 og en Open Science workshop på SDU. Et nyhedsbrev er på vej, og SOME promotion sker løbende.

I foråret skal der laves en adoption case. Det er en udfordring at grave dem frem, og måske skal de dyrkes i stedet - dvs. at når man kommer ud i miljøerne, skal man ikke bare sige "gå ind på rd-alliance.org" - tag hellere nogle relevante outputs med ud til møder med forskere og få skabt interessen på den måde.

Sustainability ift. noden: DeIC vil gerne være med til at prøve at lægge en plan for tiden efter udløbet af fundingen, og med den kan det forsøges at rejse penge. Meget af det der laves i RDA laves meget af det grundlæggende arbejde ift. FAIR, fx PID kernel. Her er DK stadig i en proces med at "opdage" disse arbejder. Det vigtige, og udfordrende, er at få folk ind at arbejde i dette maskinrum.

10 - Hvad har DM Forum opnået over årene? v/Anders Conrad

Med udgangspunkt i den omfattende dokumentation på deic.dk/datamanagement af DM Forums aktiviteter og forskellige Train-the-Trainer events, fremlagde Anders sit syn på udviklingen af DM Forum gennem tiden: Fra at være noget famlende ift. forståelsen af data management er vi gået til nu at være meget professionaliserede. Anders pegede på de mange resultater, DM Forum med rette kan være stolte af at have leveret - se bl.a. <https://www.deic.dk/da/datamanagement/aktiviteter/Train-the-Trainers> og <https://www.deic.dk/da/datamanagement/aktiviteter/tvaerinstitutionelle>

11 - Hvad er det fedeste at tage med ind i fremtiden fra DM forum? v/Lene Offersgaard

Lene lavede et super underholdende indslag, som referenten er for ubegavet til at gengive på en måde der tjener til kunstnerens ære.

12 - Diskussion af hvorvidt den danske RDA node kan bruges som platform for RDM netværket - og i givet fald hvordan v/Anne Sofie Fink

Anne Sofie havde skrevet et diskussionsoplæg, som DM SEK udsendte på mailinglisten dagen inden mødet. Oplægget udtrykker ikke nødvendigvis DM SEKs tanker, men heller ikke nødvendigvis det modsatte. Anne Sofie gjorde opmærksom på at det ikke var færdigarbejdet.

Kommentar:

- Anders: DeIC beholder DM Forum listen og åbner den - målgruppen skal tydeliggøres (måske en tekst i bunden af hver mail).
- Bo: Der er investeret meget i DM Forum, men DeIC har ikke brugt det man har sat i søen.
- Karsten: RDA noden vil på den korte bane kunne løfte det interessefællesskab, der har været i DM Forum. Der vil være en periode, hvor vi skal tvinge os selv til at huske på det nationale fællesskab, for ellers orienterer vi os pludselig alle mulige steder hen.
- Anders: Foreslår at løfte DM Forum over i RDA
- Katrine: Train-the-Trainers har været meget nyttigt - kunne institutionerne forpligte sig på én Train-the-Trainer på 2 år. Det er så mere spørgsmålet, hvordan dækker vi udgifterne?
- Diba: DeIC kunne jo lave en pulje, som en tovholderinstitution kan søge.
- Mareike: Data management er angiveligt centralt for det nye DeIC, så DeIC vil stå sig ved at arbejde for at løfte the social bridges
- Bo: Vi skal hellere styrke RDA noden, for her taler man det sprog vi har brug for.

Beslutning: N/A

13 - Eventuelt

Der kommer en ny workshop om afleveringsbekendtgørelse - stay tuned.